

ЭНГИНИ ХАЙДАХ ХААЧЧИЛАЛЛАР?

КЫСТЫККА БЭЛЭМ-- ХОНТУРУОЛЛАНАР САЛАА

лар.

Кэлэр 2000-2001 сс. кыстыкка бэлэм туһунан улуус дьаһалтатын Сэбиэтигэр анаан-минээн боннуруос көрдүлээн турар. Онно дьэ-уот, коммунальной хаһаайыстыба управлениетин начальнига, улуус баһылыгы со-лбуйааччы В.И. Новгородов информацията истиллэбитэ. Оттон да көстөрүпүн, бу дьонун социальной суолтала-ах үлэ хонтуруола тутулар. Кыстыкка бэлэмнэни үлэлэр котельнайдарга сүрүннээн окко киирэх иннинэ үмүрүтүллүөхтээх этилэр. Ол улахан сорук. Дьэ, хайдах ту-олон илээ? Бу туһунан дьэ-уот, коммунальной хаһаайыстыба управлениетин начальнигы со-лбуйааччы, тустанан производство боннуруостары-гар эппиттир Д.П. ЕФИМОВЫ кытта кэпсэттибит.

Өрөмүөн үлэлэрэ өссө муус устар ыйтан сааламмыта. Үлэ оһуук кэпсэтиннээх. Котельнайдарга бэс ыйыгар дьэри быстах өрөмүөнү сүннүбүн бүһүттүр. Капитальной өрөмүөн үлэ-тэ элбэх. Күн бүгүн улуустагы гимназия котельнайа бүтүт. Кэлэр кыстыкка бэлэм буолла. Манна икки санга котел оһох туруорулуна. Эмиз улуус дьаһалтатынаабы кварталнай котельнайга икки санга котел таһылына, өһи биэр апарийнай котел туруорулуна. Бу объекка тустанан үлэ-тиггэри сэргэ А.В. Смирников салайааччылаах чааһынай дьон биригээдэтэ тутар-тангар үлэлэргэ сырытта. Билигин бу чааһынай биригээдэ дьонно Дирингэ уонна Чакырга үлэни таһыстылар. Баларга бири-днн санга котеллар таһыллал-

былааннаах улахан үлэлэр-битигэр иккине квартал котельнайа киирсэр. Манна КСВ-1,9 оһох турда. Үлэни кварталнай котельнайга үлэлэтиччир В. Алексеев салаалтатынан бэйэлэ-рэ толордулар.

Итинник бодонноруттан ааттатаалаахха, Төлөйгө, Толоонно сана котельнай дьэ-лэрэ тутуллааллар. Мугудайга, Сылааҥна, Кытаанаахха уонна Хоптородо котельнайдар убаас нефть оттукка көһөрүллэллэр. Оһон Мугудайга, Сылааҥна котельнай дьэ-лэрэ саналы тутуллааллар. Атын икки нэһилиэккэ реконструкциялан, ол эбэтэр сана оттукка ула-рыта тутан биэрнэхтэрэ, тутар-тангар үлэлэр барыахтара. Бу үс нэһилиэккэ Дьоккуускайдары "Центроснаб" субподрядчик быһымтынан кыттар. Оттон Мугудай котельнайын бэйэбит управлениебит биригээдэтэ үлэ-рэ

киллэриэ. Бу котельнайдар бары балаан ыйы 1 күнүгэр дьэри оттукка бэлэм буолуохтаахтар.

Аварийнай-ремонтнай диспетчерскэй сулууспалааххыт (АРДС), ол өрөмүөн үлэлэригэр хайдах кыттар?

Итинник сулууспа баар, салайааччыта Н.Е. Александров. Чуранчы сэлэниэти 1 кварта-лын 10 №-дээх дьэ-тиггэр турба-лары уларытта. Манна кыһын икки квартира тоно сылдыбы-та. Итинник үлэ салгы барар. Биригээдэ күн бүгүн улуус дьаһалтатынаабы гостиница дьэ-тиггэр үлэни ыттар. Ол кэ-ниттэн турбалары ыраас-тааһынга турунуохтара. Бу, туһунан, эппиттээх уонна олус наадаһаах үлэ-бит. Бастакы ити-эннэ иккине кварталларга сварка-лыыр үлэ элбэх, тийэр-танар үлэлэрбит эмиз бааллар. Бый-ылгы сэллээбөт ардактартан да тутулук баар буолла, мэй-дэ-лэр үөскүүдүлэр.

Матырыйаалынан, обору-дованиеларынан хааччылыгыт хайдарый?

Бу өттүнэн балаһыаннаа мөлгөх дьэ-ххэ. Бэйэ кыабын иһинэн баары барытын көрүнэн, таһаарынан олоробут. Быйыл ор-дук турбалар суохтара атахтыыр буолла. Дьэ-лэ-лэргэ электропро-вод, уопсайынан, электро-маты-рийаал өттө тийибэт.

Уматыгы, чуолаан чогу тизийи былырыны Мылдараай-ынан эмиз кэ-лэ-битэ. Ол кыстыкка элбэ-би быһаарбыта. Быйыл тизийи-таһы хайдах буолуой?

Быйыл чогу Мылдараайыга аралтарбатыбыт. Того дьэ-тэххэ, чох сыаната, тизийитин ороскуо-та наһаа мараата. Быһата, рента-бельнайа суох. Билингитэ кэлэр кыстыкка балаан ыйы уонна алтынныкы хааччылан эрэр 3000 тонна курдук саппаас чо-х-тооххут. Олор бири-днн нэһи-лэ-ктэринэн, Чуранчы сэлэниэ-эти-энн хараллан сыталлар. От-тон кыстыкка чогу Харбадаах-тын ылыаххыт. Манна база, техника өттүнэн бөдөр-бөдүттэр. Ааспыт кыстыгы этэ-ннэ хааччылыта.

Сорох тэрилтэлэр чоххо көһөр ордугун дакаастаһаллар баар суол. Бу өттүнэн тугу эти-энн этэй?

Ити чох хайысхата сыһа политика дьэ-ххэ сөл. Ханныгын да иһин, нефть оттук ордук. Сы-лааһынан, хаачыстыбатын уонна технологиетин өттүнэн барыты-нан эргиччи табыгастаах. Ол да иһин улууска сыһа нефть от-тукка көһүү хайысхата тутуһул-лар уонна итинник үлэ барарын үлэ-дэ арыныабыт. Чоххо теннүү-сайды буолбатах.

Өрөмүөн, кыстыкка бэлэм эргиччи бара турар эбит. Оттон үлэ-тиггэр хамнастарын аахсы-лара хайдарый, иэе сабыллар кы-ахтаах дуо?

Хамнаска нэһи ааспыт сыл ахсынны ыйынан эр сабан оло-робут. Ыарахан. Арай кэлэр кы-стыкка бэлэмнэни-энн эибээстээн Правительство таһымтар бонну-руос элбэхтэ көтөрүлүннэ, үрдүк таһымнаах кэпсэтиннэр да бар-дылар. Кэлин Правительство дьаһа-а эмиз таһыста. Олор хан-нык эмэ эрэл хааллараллар.

С. СЕМЕНОВА кэпсэттэ.
Хаартыска: Д.П. Ефимов.

Чуранчы улууһунаабы гимназия колледжа ыгырар!

Чуранчы улууһунаабы гимназияга үрдүк үөрөх колледжа (СГУ филиала) аһыллыбытынан 2000-2001 сс. үөрөх дьылыгар күнүскү үөрөххэ маннык специ-альностарга I курска ыгырабыт:

1. Тутуу хайысхатыгар:

Промышленной уонна гражданской ту-туу.

Тутуу матырыйаалларын, оһоһукта-рын уонна конструкцияларын оһоруу.

Куорат тутуута, хаһаайыстыбата уонна архитектурата.

Итиннэн, таһынан хааччылы уонна вентиляция.

2. Хайа дьыалатыгар:

Аһаас хайа үлэлэрэ.

3. Геологической чинчийиндэр техноло-гиялара:

Хостонор баайдары чинчийи техноло-гията уонна техниката.

4. Электротехника, электромеханика, электротехнология:

Промышленной уонна технологической комплекстары автоматизациялааһын уонна уотунан хааччылы.

Былааннамыт үөрөх миэстэтэ--40. Колледжа ылыллыбыттар I-II курстарга үөрөннн баран СГУ инженернэй-техничес-кэй факультетыгар уонна Нерюнгри техни-ческэй институттар үөрэхтэрин салгыл-лар.

Докумуоннары тутуу от ыйы 10 күнүттэн от ыйы 31 күнүгэр дьэри улуус-таабы гимназияга үлэ чааһыгар ытыллар.

Ирдэнэр докумуоннар:

1. Сайабылыаннаа (миэстэтигэр толо-руллар).

2. Орто үөрөх туһунан аттестат эбэтэр диплом.

3. 086у формалаах медицинскэй ыспы-

раапка. (Прививкалар тустарынан ыспыра-апка).

4. Үлэ киниксэтин куоппуйата (битэр-гэтиллибит).

5. 3х4 см кээмэйдээх 6 устуука фото-карточка.

6. Характеристика.

7. Паспорт.

Кириин экзаменнар:

1. Математика (тест).

2. Физика (тест).

3. Нуучча тыла (изложение).

Кириин экзаменнар--атырдыах ыйы 1 күнүттэн атырдыах ыйы 15 күнүгэр дьэ-ри.

Консультациялар от ыйы 24 күнүттэн гимназияга ытыллыаллар.

Билсэр телефон 21-452.

Гимназия аадырыта: Чуранчы сэл., Петровскай уул., 29.

БЭЙЭБИТ СЭЛИЭННЭЭБИТ-БЭЙЭБИТ ОНОРОУОХТААХПЫТ

САЙЫН КҮҮППЭТ. ҮЛЭЛИЭХХЭ

Хайа бадарар ылы тигэргэнин хайдах тутан-хабан оморорууны сынаа байаллар. Бөхтөрүн дэвэ ааныгар кутар, күөрөлэнгэ күүрүлээх дэвэ таһыгар нэлээххэ, киһи бу мал хайдахтуох сирдээрн-майгылаарын, олохтоорун-дэаһахтаарын туһунаа өйдөбүлэ бөрүкүтэ суох буолар. Оттон Чурапчы селиэннэ-улууспут килбөйөр киһи. Араас сирдэртөн кэлбиттэр, ааһан илээччилэр чурапчылар тустарынан бу селиэннэни көрөн кэпсээн кэһиллэнэллэр, сурах-садьык ытталлар. Үбүдүөдлэринэн да сибээстээн, ааспыт сылтан селиэннэбит тас көстүүтүн тупсарыыга үлэ ытталлар. Быйыл ханнык-туох үлэлэр күүтүллэллэрий?

Бастатан туран, көбөрдүү. Ыччаттартан анал биригээдэ тэриллэн 500 маһы киллэрин малларынан, тэрилтэлэринэн түнэттиллэр. Бу үлэ өссө да салдааныгар транспорт суоҕа атахтаата. Сквердэри оморуну саалаатыбыт. Манна 6 тэрилтэ аһаан-минээн сыһарыллыбытара. Культура управлениета эрэ ветераннар дьылэрин таһыгар оморто эрэри, билигин да ситэтэ суох. Ити территория барыта күүрүлэниэхтээх. Улуус дьаһалтата Ленин плацадын ыттыммыта. Бада быһымынан сырдатыллыахтаах, сибэкки омордуллуох-

таах, дьон сыһыанар ыскамыайкалара оноһулуохтаахтар. "Арчы" үөрэтэр-үлэлэтэр комбинат Константинов уулуссатыгар үрэх үрдүнэн сквер оморухтаада кыаллыбакка турар.

Маһы аһалан омордуу-дымла биһир өттө. Кылаабынайа-ону өлөрбөккө, чөлгийэ үүнэрин ситиһин. Бада саала барыта олоххо кинирэе буоллар, Чурапчы көстүүтэ быдан сэргэхсийиэ, кинирэиэ ээ. Биһирдүүлээн тэрилтэлэргэ территорияларын тупсаралларыгар, көбөрдөлөрүгэр соруудахтар тизирдиллибиттэрэ. Оно ким хайдах сыһыаннаһарын бэйэбит көрө-билэ сымдыабыт.

Атын бөчүмнээх үлэни оро площадкаларын оморуну былаанныбыт. Оноуоха 12 тэрилтэ сыһарыллыбыта. Кинилэр бэйэлэрин үлэтигэр маһын-отун булаллар, ону түөлбөлөр олохтоохторо туталлар. "Куоҕалы" үлэни саалаан остуолбаларын туруортаата, матырыйаалынан суолу тутар-ерөмүөнүгэр учаастак хаччыда. Дьэ-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производственной управлениета дьон оморор иккис кварталыгар эмиз матырыйаалы сыанатын уйууан турар биэрлэ. Атыттар: капитальнай тутуу управлениета, "Амма-

Даймонд", военкомат, федеральнай почтовой сибээс филиала, нарсуд-прокуратура, тьа хаһаайыстыбатын управлениета хамсаана иликтэр.

Икки спортивнай площадканы оморорго Чурапчы орто оскуолата уонна "Ленага" филиала соруудахтаммытара эмиз иликтэ туһуттара билингитэ суох.

Биһирдүүлээн маллар олбуордарын, налсидинктарын санардалларыгар аһаан ЖКХ 300 кубометр эрбэттиллибит матырыйаалы атылаата, онон 54 ыал фронтон, олбуор, терраса оморухтара, итин тэҥэ 3200 штукетник маһа атылаанна.

Оморорбут сайынны сыһыаннаһарын тэрийиңгэ үлэлэһибит. Мындавалыыга "Дабаан" лаары барытыгар икки сезонна сыһыаннаһтара. Бастакытыгар туһунаа нистэниңгэ дьарыгырыахтаа, иккисэ уруһуйдуурга үөрэниэхтэрэ. Чурапчы начальнай оскуолатыгар биһир сезон устата кырларга площадка үлэлэһтэ. Субу соторутаагыта ыарахан итинилээх оморору кытта сыл ахсын ситиһиллээхтик үлэлиир "Тойтоон" лаары сезона саалаанна. Итин сөргө Чурапчы орто оскуолатын пришкольнай учаастагар үлэлиэхтэрэ.

Биллэрин курдук, Чурапчы селиэннэ-улуус мэлдьи кыпчытарар. Оттон ол оморуту омордууга, байа ис оморун дьаһаан оморуту омордууга биллэр. Онон түүрт сиртээн ууһу бырактарар турбалары оморорго былааннаабыһыт: тьа хаһаайыстыбатын производственной коммунальнай Чурапчы алааска "Мелиоратор" ГУП селиэннэ-улуус өттүгэр уонна Мурун Тымныыага, айылга харыстабылын комитетта Минтээски Алаһыгар, коммунальниктар Куоҕалыга. Манна эмиз түөлбө олохтоохторо бэйэлэринэн күүс-көмө буолуохтаахтар-матырыйаалын булан биэрэхтээхтэр, тардыллыытыгар көмөлөһүөхтээхтэр. Күн бүгүн "Куоҕалы" түөлбө олохтоохторо бу үлэни саалаатылар-емкостарын омордоллоро эрэ хаалла.

Дьэ, ити курдук бөрт кылаас күүс сайыммыт күннэрин халтайга ыппакка, хас биһирдүбүт үлэлэһэрэ маада. Кимнээх эрэ кэлэн толороллорун күүтэр кэм ааспыта.

А. НОВГОРОВОДА,

Чурапчы селиэннэ-улуус дьэ-кэргэниңгэ уонна оҕо социальнай көмөтө киһини директора.

Саха Республикатын үтүөлээх учуутала В.М.Неустров улууска, республикага үөрэҕарин эйгэтигэр, политической эргимтэрэ дарааһы биһир биллэр, киһи сынаа быһар киһитэ. Норуот үөрэҕарин систематыгар 26 сыл, онтон 20 сылын оскуола директорун-эрирдээх, эдирдээх, тийиммэт-түгэмэт, ол тьаһаан дьон-сөргө биллэр, махтанар дуоһунаһыгар үлэли-хамсы сылдыар. Ити директордун кэинэригэр комсомол райкомун секретарынан, райсовет исполкомун председателин солбуйааччынан үлэлэбит сыллараан эбэн кэбистэххэ мыһыныта суох, улууска биһир тарбаха баттанар, олоххо улахан омортоох саалаааччы мөрсүүнэ тахсан кэлэр.

Улууска норуот үөрэҕарин биһир саамай ыалдыар, куруук болдомтону эрбэр, күнүстэри-түүнүстэри аһар боппуруоһа-материальнай-техническэй база. Үгүс нэһилээхтэргэ, улуус киһинигэр да 60-с, 70-с сылларга, ол да быдан киһинэ тутуллубут оскуолалар эргэри, айгыран, биһир омордох-о атына тохтон, аналларыгар ыраадынан эһиһтээбэт буоллурлар. Билигин үлэли сылдыар оскуола директордарын ыра саалаарын ыраас манньаакка ылар буоллаха-ханнык эрэ хаһаалынан,

Барыта оҕо туһа диэн

хайдах эрэ оскуоланы санардыбыт киһи, үүнэр калуһу ыччаттарбыт, оморорбут, учууталларбыт сана, сырдык, толору хааччыллылаах оскуолаларга үөрэниэллэр, үлэлэтэллэр ханнык диэн.

Виталий Михайлович итин киһи санаа оскуола директорунан аһаанарыттан күн бүгүгүгэр дьэри итинэхтээн, улуус киһини оскуолатын директора буоларын быһыытынан өссө күүскэ тэһитэ кэйэр, үлэни-хамнаһы ытарга эбээһинэстиир. Манна сыһаран өттөххэ, Правительство Председателин солбуйааччы М.В.Мучин саалааччылаах биригээдэ Правительство сыллаары үлэтин нэһилиэнньэ оморутууртар биһир сүүн туруорсар боппуруостарынан оскуола тутуута буолбута.

Чурапчы селиэннэ-улуус бастакы сүүһөх оскуолага үс томторунан 195 оро, учууталыын, техническэй үлэһиттэрин барыта сүүстөн тахса киһи үөрэнэр, үлэлиир. Кыһынныгы бытарҕан тымныыларга ыраахтан сымдыар кырачаан оморору биһир сиргэ киһинээн үөрэтэр олус кутталлаага, табыгаһа суоҕа. Иннэ ыһаан, оскуола саалаата туруорсан урукку партия райкомун дьэтин оскуолага аһаан

эбит киһинэ, сыһарыгар марахана. Икки сылтан бөтөх ити дьэ-уот өттүн улуус дьаһалтатын дьэтин томторугар биһир оскуола тэлгэһиттэр илдьэн оморуту элбөх туруорсуулар, кэпсэтинлэр кэһиллэригэр 2700 тьа.солн. суумалаах смета оморудан дьылаа баһа хамсаабытынан барыта.

Бу дьыл кулун тутарыгар улуустаагы үөрэх управлениета А.С.Собакин алта киһилээх биригээдэтин кытта үлэ дуоҕабын оморсон, икки өттүтэн иһи баттаһаллар. Муус устар бастакы күнүстэртэн биригээдэ оскуола иккис элэһин көтүрөн, улахан иһири, баалаан-иһири таһа иһиһиңгэ ЖКХ үлэһиттэрэ түһэрбит аһааччыларга дьэни бопкуйа суох сарсыарда эрдэлээн, киһиэ хойутаан туһутууан барар. Күс көмүгэр тарбаһа ыаллар уонна кэлэн көндөйүн оро аһаан кэһиллэр. Истиэһитин сорох мастарын солбуйуута саһа мас суох буолан, эргэлэрин туһаһаллар. Күн-дьыл баран иһэр, сай орто буолара чугаһаата, аһаа турар, кырыһаата сааллаахтаах дьэбит тутуута тьаһа-уһа улам сымаллээн, үлэ-хамнас бытаргытыгар са-

ла-саһынан быһаарсарга санаан биригээдэ биһир тутуах үлэһитэ В.И.Егоровтан (биригээһин А.С.Собакин ити кэмтэ суох ээ) кэһиригэр көрдөстүм.

..Үлэһитин муус устар 1 күнүттэн саалаабыһыт. Бэйэбит ис кыһаһытын аһынан көрүүбүтүнэн, дуоҕабарга этиллибитинэн үлэлэтэхпитинэ бөс ый-ын бүтүүтэ үрдүн саһаан, даһын ыһаан, кырыһаатын туруоран бүтэриэхпитин сөп курдуга. Ону бара, саһааччытарбыт тэрэһин үлэлэре кэһиһэн биһир, нэһилээн нэһилээн таах оморубут элбээтэ. Баһа-суоҕа 25 бэрэбинэ көстүбүт буоллар, тийбөт оһуөбүтүн ситэрэхтээх этибит, онтукабыт суох. Үрдэ тэлэммит өттүгэр даһын ыһа туруохпутун эһиллэһэн, буорунан хааччылыыбыт эмиз-молтох, хаһаһын чаһын ээ да барыллыбат. Ээ шифери аһаахтара дуо, онон биһир биһир кэлэн иһиһиңгэ, санаабыт улаханник күтөт. Матырыйаалынан хааччылыыга дуоҕабардаах тэһилтэбит-үөрэх управлениетын хаһаайыстыбанай чааска отделын начальнига А.А.Ариакон дьарытаннаахтаах эбит да, ол тоҕо эрэ көстүбөт. Матырыйаалынан хааччылыы салгыы манньык барар буоһууһуна үлэһитин тохтотон, өттү буарыбыт дуу дьэ оморобут. Эрдэтээҕи былааммыт быһымынан өссө дуоҕабардаах үлэһитин бүтэри баран салгыы истиэһитин эһиһиһиңгэ, истэ бараһын оморутуугар үлэлэ-бит киһи дии санаабыһыт, онтукабыт тэрэһин манньык буола-рына халтай буолсу быһылаах,--дээн киһи көпсээнин сүүм түһүүллэх нотанан түмүктүүр.

Дьэ, кырдык, уустук быһыы үөскэбит, ол да буоллар, икки өттүттэн сөһиһиһиңгэ, тьа-тыла киһирэн, сүүрөн-котон, булан-таһаан күүһү түмүккэ, билигин да үөскэ-эбит балаһыанньаттан таһар толору кыахтар бааллар.

Г. ПОПОВ.

Хаартыскага: тутуааччылар биригээдэлэрэ (хаһаастан уһа) С.Кузьмин, В.Егоров, Н.Кузьмин, Г.Сергеев, С.Макаров.

Редакция почтатыттан

УЛУУ КЫАЙЫ
55 СЫЛЫГАР

Аата
ааттанын
бажарабын

Улуу Кыайы 55 сыллаах үбүлүөйүнөн хаһыаттарга араас матырыйааллар, ахтылар элбэхтик бачээттиилэр. Сэрин, тыл ветераныгар болромто хаһаангытаар да күүһүрдэ. Онук буолуохтаах дааны. Мин эмнэ сорогох убайдаарым сэрин толоонуттан төнүбүтэ. Кини туһунан ахтан-санаан аастахпына дууһам чэпчиннэ. Убайым эрдээхтөн оро-уруу хаалбата, олоҕо салламтата. Онон биһир дойдулаах дьонугар-сэргэтигэр, ычакка кэспин түһэр кэстээх курдук санаабын.

Платонов Иннокентий Семенович Хоптоҕо 1917 сыллаахха төрөөбүтэ. Диринг сэттэ кылаастаах оскуоланы кэнниттэн Чурапчытаагы педучилищени 1937 сыллаахха бүтэрбитэ, бу училище бастагы выпускнига этэ. 1937-1942 сс. Диринг сэттэ кылаастаах оскуолатыгар мааннай математика учууталынан, онтон армияда барыар дьэри үөрэх чааһын сибидиссэинэн үлэлэбүтэ. Оччотообуга нэһилиэк сырдатар кининэн, культураны таргатааччынан оскуола буолара. Үрдүкү кылаас оҕолоро, сэттискэ үөрэнээччилэр ыалларга агитаторунан ананан республика, оройуон союнуларын кэспиннэр, хаһыаттан аадаллар. Учуталлар үлэлэрин таһынан лекции салайаллара, дьону аагарга-

суруйарга дьянмардаахтык үөрэттэллэр.

Иннокентий Семенович үөрэтэр оҕолорун кытта улаханник тапсара. Бэйэтэ эргиччи тахааннаа-үчүгэйдик ылымна, балалайка, гитара оҕолор ылымналарын доһуоһууру, үккүүгэ үөрэтэр, сценка оҕолары ситиһилээхтик толорор. Кини салалтатынан тэриллэр биэчэрдэр нэһилиэк олохун улаханник сэргэхситтэллэр.

1942 с. бэс ыйыгар маанна-

йгы хомуурга Ийэ дойдутун көмүскүү армияда ынырыллан барбыта. Сэрин саламай суостаах кэмигэр Молотовский уобаласка тийэн абыай мй үөрэнэн старшина званиятын ылыта уонна разведчиктар бөлөхтөрүн салайааччынан атаммыта. Разведчиктар сэрин саламай инники күөнүгэр сылдьаллара, разведкада үһүс кириититтэн төнүбүтэ. 1944 с. тохсунуу 31 күнүгэр сэрин хонууттар элбүтүн, Псковской уобалас Но-

восокольническая оройуонун Мисево дэриэбнэттигэр көмүллүбүтүн туһунан биллэрини туһутум.

Ким да умнулубат, туох да умнулубат. Сэрин толоонуттан төнүбүтэ буойуттар армияда барыахтарын иннинэ айэлээх олоххо тугу үлэлэбүтүтэ, кинилэр оҕорбут үтүөлэр-өҥөлөрө эмнэ кэрэстэниллиэхтээх, сыанабылы ылаахтаах. Иннокентий Семенович сэрингэ барыи иннинэ оройуонугар, төрөөбүт нэһилиэгэр үөрэти, сырдыгы, культураны бастагы таргатааччылартан биһирдэстэ этэ. Ол туһунан үөрөппит оҕолорун, педагогическай үлэ ветеранын Т. Эверстова, С. Старостин, табыарыстарын, биһиргэ үлэлэбит коллегаларын Д. Илларионов, П. Парфенов ахтыларга туһулууллар.

Улуустаагы ветераннар сөбүлэттэ, Хоптоҕо нэһилиэтин салайааччылар, культура үлэһиттэ И.С. Платонов үөрэхтээһин, сырдатты, культура сайдыыларын үтүөлэрин бэлэстээн, элбүтүн да кэмнэ сыанабыл биэрэн, нэһилиэтин, улууну музейдарыгар туспа миэстэ биэрэн үйэтиттэллэригэр баа санаабын этэбин.

Мария ПЛАТОНОВА,
балта, Сунтаар улууну бачуоттаах гражданина.
Хаартыска: И.С. Платонов.

БИЭЛСЭР КАПА

Күһүн, от-мас эгэлгэ бэйэлээх өгүһүн кэркэйэн, ситэн-сигилээн турдагына, Чакырга эдэркээн кыыс ФАП сибидиссэинэн ананан кэлбитэ. Ол кэмтэн хайы-үйэ 25 сыл ааһа охсубут. Капитолина Алданнаагы медицинскай училищени бүтэрэн 1975 сыл сайынгар үлэтин Уорда учаластагар саадалабыта.

Кини 1955 сыллаахха Амурскай уобалас Тында оройуонун Усть-Нюкша бөһүөлэгэр төрөөбүт. Балта Тома биһиги Дирингитигэр кийит буолан олоор. Төрөппүт аҕата Абрамов Иван Павлович омугунаан эбэнки, сэрин ветерана, ийэтэ, Өлүөхүмэ Тээкэтиттэн төрүттээх

Абрамова-Габышева Варвара Павловна эрдэ үйэлэммит. Бирини саҥа ааспыт кыраый Капаны төрөөбүт эдьийэ Марфа Павловна нитэ ылбыт.

Эдьийэ сайынны экспедиция геологтарыгар таба көрөөччүһүн, ыраах учаастактарга таһаарытыннан, асчытыннан, кыһынны бултуу-бултуу геологтарга сирдэтиһин, каорунаан үлэлэбүт. Лаппа сааһымыр дьэри үлэлээн баран Капада кэлэн олорбута. Ааспыт сыллаахха Капитолина Константиновна 85 саастаах эдьийин көмүс угуоһун кетэхпүтэ. Иппит аҕата Горнай Вэрдэгэстээгэр төрөөбүт саха, сэрин ветерана, кыһа 14 саастаагар элбүт.

Элэккэй майгылаах, кыһамнылаах үлэһити олохто-

охтор тутта сөбүлэбүтүтэ. Кини өрөбүл күнү, бырааһынныгы аахсыбакка суһал көмөҥө сылдьар, тыа сириин дуохтуурун бүһүтүбүгүн толорор. Тустаах үлэтин таһынан нэһилиэк обществоннай олохтор актыбынайдык кыттар, спортсменка, лектор, уус-уран самодеятельность кыттылаага, нэһилиэк Сэбиэтин депутатынаан талылла сылдьыбыта.

Капа олохун дьолун маанна булан, 1976 сыллаахха ыл буолбута, биэс оҕолоохтор, хаһаайсыт-балаахтар, онон күн-күбэй ийэ дьыһтээби түбүтэ эмнэ мынныта суох. Дьыһ баһылыга, уруккута тракторист, билигин заправщик-кочегар, эрчимнээхтик күлэн лаһыгыратар, кэпсээн-ипсээн күлүбүрөтөр Иван Иванович Тарасов нэһилиэк биһир төһүү

үлэһитэ, тус хаһаайсытыбата да кырата суох-сүөһүлэнэн, сылгылаан быр-бааччы олоролор.

Улахан кыыстара Саргы туспа ыл. Улахан уол Вита Чурапчытаагы спортиннай оскуоланы бүтэрбитэ, дуобакка спорт маастарыгар кандидат, Россия чемпиона. Маша-ыччат лидере, үрдүк үөрэххэ кэтэхтэн үөрэнэр. Вани Диринг орто оскуолатыгар IX, Вана Чакыр оскуолатыгар V кылаастарга үөрэнэллэр.

Ытыктыыр кийинипитин Капитолина Константиновна 45 сааһынан, үлэлэбүтэ 25 сылынан ис сүрэхтэн ээрдэлиибит!

Н. ФИЛИПОВ,
хаһыат общ. корр.
Чакыр.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

xxx

Нэһилиэкпит баһылытын, убаастабыллаах салайааччытын Ульяна Николаевна АТЛАСОВАНЫ күн сириин көрбүтүн 50 сыла туолуутун чэгиэн-чэбдик, үлүскэн үлэ үөһүгэр үөрө-көтө, дьоллоохтук көрсөргүһүн нэһилиэк дьону-сэргэтин, биһиргэ үлэһит коллэктивын ааттарыттан итинтик эбэрдэлиибит!

Эппиэттээх, үгүс түбүктээх үлэһит үтүө суобастаахтык, ытыктабылы, билигинни ылан салайан, тэрийэн үлэһит сылдьаргын үрдүктүк сыаналыбыт. Инникитин дааны Эйигин кытары үтүө санаа үөмэхтэстин, күүстээх санаа кыттыстып, саадалабыт дьылаларын саргылаан итиннэр.

Эйиэхэ күн сиригэр баар бары үчүгэин, кэрэни, олоххо тапталгынан, аксаабат кыһамныгынан өрүү дьыа көргөһүгэр тирэх буолан, уһун үйэлэнэн, дьоллоохтук-соргулаахтык олоорго баарабыт.

Хатылы нэһилиэтин олохтоохторо, нэһилиэк дьаһалтатын коллэктива.

xxx

Күндүтүк саныыр күн-күбэй ийэбитин, эдьийбитин, Хатылы нэһилиэтин дьаһалтатын баһылытын Ульяна Николаевна АТЛАСОВАНЫ үйэ аҕардаах үбүлүөйүгүнэ итинтик эбэрдэлиибит!

Күн сириин көрдөрбүт, киһи-хара буоларбытыгар сүүһүнэбүт, үтүө-кэрэ-ниппит, олоҕу таптыырга, үлэни сыаналыырга, дьону-сэргэни ытыктыырга үөрөппит ийэ-эбэр, эдьийбитигэр доһуунаах сүбө-

амаһ, сылаас тапталын иһин ис сүрэхпиттэн махтанабыт. Эн кыһа-холку көүскүһүн, көһө-көрүө майгытыннан, биһиги туспуттар күнүтэ кыһамныгынан диринг ытыктабылы, тапталы үөскэтэрин, олоххо эрэл, кэрэни, сырдыгы саадын, ылээх-эйэлээх олоху араҕаччылытын.

Эйиэхэ, күндү киһибитигэр, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, сир үрдүгэр баар бары кэрэни, үтүөнү, үлэһит ситиһилэрин, ороһ, чугас дьонун тапталларыгар угуттанан, барыбытыгар өйбүл-тирэх буолан дьоллоохтук олоорго баарабыт. Ийиэхсит эбэрдэстип, айымыт аргыстаһып!

Уолун, бырааттарын.

xxx

Күндү ийэбитин, эбэбитин, Мугудай нэһилиэтин олохтооһун, тыыл, үлэ ветеранын, сэрин кыттылааһын оҕдооботун СКРЯВИНА Татьяна Петровна 75 сааскын туолбут үөрүүлээх күнүгүнэ итинтик эбэрдэлиибит!

Эйиэхэ кытаанах доруобуйаны, оҕолорун, күндү сиһиэрин сылаас тапталларын кынаттанан, аймах-билэ дьоннорун ытыктабылларыгар уйдаран, уһунтан-уһунук, дьоллоохтук олоорго баарабыт.

Оҕолорун, кийинтэрин, күтүөтэрин, сиһиэрин, хос сиһиэрин.

Күндү ийэбитин, эбэбитин, хос эбэбитин, үлэ ветеранын, үлэ үлэһит туйгуһун, Чурапчы сэлэһиннэтин олохтооһун Аксинья Афанасьевна ПОЛЯТИНСКАЯНЫ 70 сааскын туолбут үөрүүлээх үбүлүөйүгүнэ итинтик, истинтик эбэрдэлиибит!

Эйиэхэ чэгиэн-чэбдиктик, биһиэхэ сүбэли-амалы, көмөлөһө сылдьаргар, уһун үйэлэһүргэр баарабыт. Эйитин куруук үтүө санаа, дьол-соргу армаллаатын.

Кэргэниң, оҕолорун, күтүөтэрин, кийинтэрин, сиһиэрин, хос сиһиэрин.

xxx

Күндү ийэбин, эдьийбитин, Российскай Федерация үөрэҕиритин туйгуһун, Чурапчы орто оскуолатын омук тылын учууталын ХРИСТОФОРОВА Мария Николаевна олохун орто омурданынан-50 сааскынан ис сүрэхтэн долгуһун туран эбэрдэлиибит!

Эйиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үлэһит айымнылаах үрдүк ситиһилэрин, дьоллоох олох бааран туран, биһиэхэ барыбытыгар өссө да күүс-көмө, сүбэ-ама буолан уһунтан-уһунук олор дьыа алгыһыт.

Кыһыһыт, биһиргэ төрөөбүтүгэр.

